

## ΤΥΠΟΛΟΓΙΟ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ «ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ», ΑΣΚΗΣΕΙΣ «ΕΠΑΓΩΓΙΚΕΣ»

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΧΩΡΙΣ & ΜΕ «ΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΑ»

### **ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΩΝ ΛΕΞΕΩΝ ΕΚΤΟΣ ΣΥΓΚΕΙΜΕΝΟΥ**

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΗ ΚΛΙΤΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ (λέγω, λέγεις, λέγει/ ταμίας, ταμίου, ...)

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΗ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ (παίζω, έπαιζον, παίξω, έπαιξα, πέπαικα, επεπαίκειν)

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΥΠΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΡΗΜΑΤΩΝ (χρονική, εγκλιτική)

ΣΧΑΡΕΣ ΓΙΑ ΟΝΟΜΑΤΑ, ΓΙΑ ΡΗΜΑΤΑ [ασκ. 127, 277, 61, 7, 9]

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΗ ΚΑΤΑΛΟΓΩΝ ΛΕΞΕΩΝ] [άσκ. 133α]

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΗ ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΩΝ ΛΕΞΕΩΝ (ΑΝΑ ΜΙΑ ΣΕ ΚΑΡΤΟΥΛΕΣ)

### **ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΜΕΜΟΝ. ΛΕΞΕΩΝ ή ΛΕΚΤΙΚΩΝ ΣΥΝΟΛΩΝ ΜΕ ΣΥΓΚΕΙΜΕΝΟ**

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΕΝΩΝ (Blanks) ΣΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ (1,2,3) [άσκ. 133]

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗΣΗΣ (2 ΣΤΗΛΕΣ (αε-αε & αε -νε,) [ασκ. 134, 141]

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΔΙΠΛΩΝ ή ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ [ασκ. 142]

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΕΙΡΑΣ ΛΕΞΕΩΝ [280, 220]

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΜΕΡΙΚΗΣ «ΓΡΑΦΗΣ» (PARTIAL Re-WRITE)

Απλά Κενά (Blanks)

Μεταπλασμοί αύξουσας δυσκολίας [175, 176, 177, 250, 303, 305, 306, 149, 259]

Μεταφράσεις από ΝΕ σε ΑΕ [167, 258]

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΥΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ([www.greek-language.gr](http://www.greek-language.gr))

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΩΜΑΤΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ (ΒΔ) ΜΕ ΣΠΛ [ΣΥΜΦΡΑΣΤΙΚΟΥΣ ΠΙΝΑΚΕΣ ΛΕΞΕΩΝ]

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΜΕ ΛΕΞΙΚΑ ΔΙΑΘΕΤΟΝΤΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΝΗΣΙΑ ΑΠΟ ΒΔ, ΟΧΙ ΠΛΑΣΤΑ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΕΣ ΒΑΣΕΙ ΛΕΞΙΚΩΝ

[Α. κατασκευαστικής των λέξεων/

Β. ιστορίας των λέξεων ΔΙΑΧΡΟΝΙΑ, ΑΕ, ΜΣΝ/ΚΥΠΡ. ΔΙΑΛ., ΝΕ]

▷ 1. Να προσθέσεις τους τύπους της ευκτικής του ενεστώτα:

	ενεργ. φ.	μέση φ.		
λήγω	λήγοιμι	έθιζω	γίγνομαι	εύχομαι
σὺ		έθιζοις	γιγνοίμην	
οὐτος				εὔχοιο
ήμεις				
ύμεις				
οὗτοι	λήγοιεν			

(127)

δημνημι και δημνά	σινωμότης σινωμοσία ἀνώματος (= αυτός που δεν ορχίστηκε) ἀνωμοτί, επίση. (= χωρίς όρχο)
-------------------	--

ενεργ. φ. μέση φ.

	διαφυλάττω	νομίζω	γίγνομαι	ἀποδέχομαι
σὺ	διαφύλαττε		γιγνέσθω	ἀποδέχου
οὐτος	διαφυλάττετε	νομιζόντων ή νομιζέτωσαν		ἀποδεχέσθων ή ἀποδεχέσθωσαν

(178)

(277)

	οριστική	υποτακτική	ευκτική	προστακτική	απαρέμφατο	μετοχή
οὗτος	συνήσι δείκνυσι	συνίει	συνιῇ	δεικνύοι	ἴετω	ό συνιεῖς ό δεικνύς
ήμεις	συνίεμεν δείκνυμεν					ή ή
οὗτοι	συνιᾶσι δεικνύασοι					τὸ τὸ

▷ 1. Η πιο συχνή δεικτική αντωνυμία είναι η οὗτος, αὕτη, τούτο.

Παρακατώ, με τη βοήθεια της ΓΑΕ, να προσθέσεις μερικούς τύπους της:

		οὗτος	αὕτη	τούτο
Ενικός	γέν. δοτ. αιτ.	τούτου	ταύτη	τούτο
»				
Πληθ.	ονομ. γεν. αιτ.	οὗτοι	τούτων	ταύτα
»				

νόμος	νέμω (= μιοράζω, απονέμω) νομή, διανομή, ἀπονομή κτλ. νόμος (αρχικά: χρήση, συνήθεια) νομίζω νομός (= τόπος βοσκής) νομεύς νομάς (νομάδες) νέμεσις (= απονομή του σωστού σε μια άδικη πράξη) Νέμεσις: προσωποποίηση της θείας οργής
-------	---

(61)

(7)

▷ 4. Να συμπληρώσεις τους σωστούς τύπους, χρησιμοποιώντας τη γραμματική σου:

ό πρόγονος τοῦ προγόνου τῷ τὸν ῷ	ό φρουρός τῷ φρουρῷ	ή δόδος τῆς δόδοῦ τῇ τῷν ῷ	ή νῆσος τῶν τῇν ῷ	τὸ θηρίον τοῦ τῷ θηρίῳ τὸ ῷ	τὸ δικαστήριον τοῦ δικαστηρίου
οἱ τῶν προγόνων τοῖς τοὺς ῷ	τοῖς φρουροῖς	αἱ ὄδοι τῶν ταῖς τὰς ῷ	αἱ νῆσοι τῶν ταῖς τὰς ῷ	τὰ τῶν θηρίων τοῖς τὰ ῷ	τοῖς δικαστηρίοις

(7a)

νέμεσις: προσωποποίηση της θείας οργής

133 α

**προπετής** (= αυτός που πέφτει προς τα εμπρός, ορμητικός)

προπίπτω

εύπετής (= αυτός που πέφτει εύκολα, εύκολος)

εύπετώς

γονυπετής

ἡ πτῶσις

τὸ πτῶμα

δό πότμος (= ότι πέφτει στον καθένα, η μοίρα)

1. ἡ παρακαταθήκη = ότι καταθέτει κάποιος για φύλαξη
2. ὁ ἑκούσιος = αυτός που γίνεται με τη θέλησή μας, ο θεληματικός ≠ δό ἀκούσιος = ο αθέλητος
3. ἐρμογλύφος = γλύπτης Ερμών, αγαλματοποιός
4. παιδεύομαι = ἐκπαιδεύομαι
5. ἄγω = πηγαίνω

▷ 2. Να συμπληρώσεις τις φράσεις χρησιμοποιώντας τους τύπους των ρ.

φυλάττω και εἰμὶ στην οριστική του ενεστώτα:

Ἐγὼ φυλάττω τοὺς τῶν θεῶν ὅρκους καὶ εἰμὶ ὑμῖν σύμμαχος.

Σὺ ήμιν

Οὗτος<sup>1</sup>

Ἡμεῖς

Ὑμεῖς

Οὗτοι

9  
εγώ  
φυλάττω  
εἰμι  
σύμμαχος

▷ 1. Να συμπληρώσεις τις προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο υποτακτικής, ευκτικής ή προστακτικής ενεστώτα:

133

- α) Μᾶλλον ... τὰς τῶν λόγων ἢ τὰς τῶν χρημάτων παρακαταθήκας<sup>1</sup>. (φυλάττω)
- β) ... σεαυτὸν πόνοις ἑκουσίοις<sup>2</sup>, ἵνα ... ἵκανὸς καὶ τοὺς ἀκουσίοις<sup>2</sup> ὑπομένειν. (γυμνάζω, εἰμί)
- γ) Βραδέως μέν, ὥ Δημόνικε, φίλος ..., ἐπειτα δὲ ἀεὶ φίλος .... (γίγνομαι, εἰμί)
- δ) 'Ο πατὴρ εἰς τὸν πρὸς μητρὸς θείον, ἀριστὸν ἐρμογλύφον<sup>3</sup>, εἴπεν ἀλλὰ τοῦτο ... – δεῖξας ἐμέ – καὶ ... λίθων ἐργάτην ἀγαθὸν εἶναι. (ἄγω, διδάσκω)
- ε) 'Αλλ' οὐκ ἀν ... στασιάζειν ὑμᾶς. (ἐθέλω)
- στ) Τί ἀν ἄλλο ... ἔγώ; (πράττω)
- ζ) Εἴθε, ὥ παῖδες, καλῶς .... (παιδεύομαι<sup>4</sup>)
- η) ... οὖν, ὥ Προμηθεῦ, καρτερῶς. (ὑπομένω)
- θ) ... καὶ ἡμεῖς, ὥ Ἐρμῆ. (ἄγω)<sup>5</sup>

Γ'

▷ Να συνδυαστούν οι λέξεις της Α' και Β' στήλης:

A' (α.ε.)

B' (ν.ε.)

πυνθάνομαι

περνώ τον καιρό μου

καταλύω

αρχίζω πρώτος

διατρίβω

πληροφορούμαι

ἔξαμαρτάνω

μένω σ' έναν τόπο

βουλεύομαι

μένω προσωρινά

ἄρχω

κάνω λάθη

ἀποδημῶ

σκέφτομαι

ἐπιδημῶ

φεύγω από την πατρίδα

134

2

▷ 7. Να αντικαταστήσεις τα ρ. που υπογραμμίζονται με τον ίδιο ρηματικό τύπο των συνώνυμων ρ. που θα βρεις παρακάτω στη Β' στήλη:

- (141) 141
- α) Οἱ μὲν πολέμοι οὕτω πράττοντες ἔφευγον, οἱ δὲ Ἑλλῆνες ἔχονται ἐπὶ τὸν Τίγρητα ποταμόν. Ἐνταῦθα βλέπουσιν πόλιν ἐρήμην μεγάλην.
  - β) Πρόξενος δὲ Βοιώτιος ἐβούλετο γενέσθαι ἀνὴρ τὰ μεγάλα πράττειν ἵκανός.
  - γ) Τισσαφέρηνς διαβάλλει τὸν Κῦρον πρὸς τὸν ἀδελφόν.
  - δ) Κῦρος τῶν παρ' ἑαυτῷ βαρβάρων ἐφρόντιζεν ὡς μάχεσθαι ἵκανοι εἴεν.

A'	B'
πράττω	ἀφικνοῦμαι (-έομαι)
ἔχομαι	ἐπιθυμῶ (-έω)
βλέπω	ποιῶ
βούλομαι	δρῶ (-άω)
διαβάλλω	πολεμῶ (-έω)
φροντίζω	συκοφαντῶ (-έω)
μάχομαι	ἐπιμελοῦμαι (-έομαι)

▷ Να διαγράψεις το λάθος:

- (142) 142
- α) ἔστε = να είστε, είστε
  - β) ἵστε = γνωρίζετε, ήσασταν
  - γ) εὐπετᾶς = εύκολα, πρόθυμα
  - δ) δημβρος = σκότος, βροχή
  - ε) ἄχθομαι = στενοχωριέμαι, οδηγώ
  - στ) ἄμοχθος = ξεκούραστος, λυπημένος
  - ζ) φεύγω = είμαι εξόριστος, δραπετεύω
  - η) ἥκω = υποχωρώ, έχω έρθει

▷ 4. Να σχηματίσεις λεκτικά σύνολα με τις παρακάτω λέξεις και να τα τοποθετήσεις σωστά στο συνταγματικό άξονα:

- (280) 280
- α) ἀξιοῦσι, Βοιωτίων, Θηβαίοι, οἱ, δμνύναι, πόλεων, τῶν, ὑπὲρ
  - β) γράμματα, ἑλληνικά, οὐ, οὔτοι, συνίεσαν, τὰ
  - γ) αὐτονόμους, ἀφιᾶσι, εἰς, εἰσῆλθον, Θηβαῖοι, λέγοντες, οἱ, ὅτι, πόλεις, σπονδάς, τάς, τὰς
  - δ) δέοι, ἐδείκνυσαν, ὅ τι, παισίν, ποιεῖν, τοῖς.

▷ 4. Να σχηματίσεις λεκτικά σύνολα με τις παρακάτω λέξεις και να τα τοποθετήσεις σωστά στο συνταγματικό άξονα:

- scramble* 280
- α) ἀξιοῦσι, Βοιωτίων, Θηβαίοι, οἱ, δμνύναι, πόλεων, τῶν, ὑπὲρ
  - β) γράμματα, ἑλληνικά, οὐ, οὔτοι, συνίεσαν, τὰ

▷ 6. Με τις παρακάτω λέξεις να σχηματίσεις λεκτικά σύνολα και να τα τοποθετήσεις στη σωστή σειρά:

- (220) 220
- α) Πάντας, αὐτῷ, τούς, ἔδειξεν, τοὺς φόρους, τῶν, ἐκ, πόλεων.
  - β) Πᾶσαν, ὑμῖν, πάντων, περί, λέξω, ἀλήθειαν, τήν.
  - γ) Παντί, οὔτοι, τοῦτο, βούλονται, τρόπῳ, δηλῶσαι.
  - δ) Πᾶσα, τάφος, ἐπιφανῶν, γῆ, ἀνδρῶν.
  - ε) Παντός, ἀρχή, τοῦ, ἥμισυ.

- ▷ 1. Να μετατρέψεις σε παθητική την ενεργητική σύνταξη:
- Οἱ ἀλιεῖς ἵχθυς ἀλιεύουσιν<sup>1</sup>.
  - Οἱ φρονδοὶ τὴν πόλιν ἔσωσαν.
  - Οἱ βασιλεὺς κελεύει τοὺς Ἑλληνας τὰ ὅπλα παραδοῦναι.
  - Ἐνίκησαν οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι τοὺς τούτων προγόνους καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν.
  - Οἱ στρατιῶται ἐθαύμαζον τὸν Κῦρον.

(175)

- ▷ 2. Να μετατρέψεις σε ενεργητική την παθητική σύνταξη:
- Οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐκολάσθησαν ὑπὸ τῶν ἀδικηθέντων.
  - Οἱ Λακεδαιμόνιοι οὐδέποτε ὑπ' ἀνθρώπων ἐκρατήθησαν.
  - Ἡμεῖς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἐσώθημεν.
  - Ταῦτα ὑφ' ἡμῶν ἐπράχθησαν.
  - Ἐλλην τις ὑπὸ τῶν πολεμίων ἐτοξεύθη.
  - Τούτο ὑπὸ τοῦ Ξενοφῶντος ἐγράφη.
  - Οὗτοι ὑπὸ τῆς πόλεως ἐτράφησαν (τρέφω-ἔθρεψα).

(176)

- ▷ 3. Να συμπληρώσεις τις προτάσεις με τους κατάλληλους τύπους των ρ. στην παθητική διάθεση, να βρεις τα ποιητικά αίτια και να μεταφράσεις:
- Ἐκείνης τῆς νυκτὸς οὐδεὶς ... (κοιμῶμαι, οριστ. αόρ.).
  - Οἱ στρατιῶται ... ὑπὸ τῶν πολεμίων διαβαίνειν τὸν ποταμὸν ... ἐνταῦθα ἡμέρας τρεῖς (κωλύομαι, μετοχή αορ., αὐλίζομαι = στρατοπεδεύω, οριστ. αορ.).
  - Οἱ Ἑλληνες ... διὰ τῆς Καρδούχων χώρας (πορεύομαι, οριστ. μέλλ.).
  - Δεινῶς ἐφοβοῦντο μὴ ... ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐν τῇ νήσῳ (καταλαμβάνομαι, υποτακτική αορ.).

(177)

- ▷ 4. Να μεταφράσεις αφού βάλεις τα ρ. στον παρατατικό:
- Καινά, ὡς Τερψίων, νομοθετεῖς. Ἡ Μοῖρα καὶ ἡ φύσις ἄλλως διατάπτει.
  - Οὐκοῦν ταύτης αἰτιῶμαι τῆς διατάξεως· ἄνω γὰρ ποταμῶν τοῦτο γ' ἔστι.
  - Καὶ μὴν οὐ δεῖ ἐμοὶ ἐπιγελᾶν.
  - Ταῦτα, ὡς Τερψίων, πολὺ συνετάτερα γίγνεται ἥπερ σοὶ δοκεῖ.
  - Καὶ λήθη καὶ ἀθυμία πολλάκις πολλοῖς διὰ τὴν τοῦ σώματος καχεξίαν εἰς τὴν διάνοιαν ἐμπίπτουσιν.
  - Οσοι ἀπαίδεις τελευτῶσιν οἱ παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἔπαινοι παῖδες αὐτῶν εἰσι.
  - Οἱ θεοὶ οὐκ ἀμελοῦσι τῶν ἀνόσια ποιούντων.
  - Οἱ ἔφοροι ἐπιστέλλουσι τῷ ναυάρχῳ ὑπηρετεῖν Κύρῳ.
- Να βρεις στις προηγούμενες προτάσεις όλα τα Υ (υποκείμενα) και Α (αντικείμενα).

(255)

- ▷ 1. Να αντικαταστήσεις τις ειδικές προτάσεις με ειδικά απαρέμφατα ή με κατηγορηματικές μετοχές, ανάλογα με τη σύνταξη των ρ. Παράδ.: Ο Πελοπίδας λέγει ότι ἡ πόλις πολεμήσει τοῖς Λακεδαιμονίοις → Ο Π. λέγει τὴν πόλιν πολεμήσειν τοὺς Λ. (Προσοχή στο υποκείμενο του απαρεμφάτου).
- Ο Πελοπίδας λέγει ότι οἱ Θηβαῖοι συμμαχοῦνται τῷ βασιλεῖ (συμμαχοῦμαι μελλ. του συμμάχομαι).
  - Γιγνάσκετε, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ότι τὸ ψήφισμά ἔστιν ἰσχυρότατον.
  - Οἱ Ἑλληνες οὐκ ἥσθοντο ότι Κῦρος τεθνηκὼς εἴη.
  - Ἡγγέλθη ότι Φίλιππος ἐπολιόρκει τὸ τεῖχος.
  - Οἱ πολέμιοι ἔλεγον ὡς τὴν χώραν πεπορθηκότες εἰεν.

(303)

14

▷ 3. Να συμπληρώσεις τις προτάσεις με τους κατάλληλους τύπους των κατηγορηματικών μετοχών ή με απαρέμφατα, ανάλογα με το ρ. από το οποίο εξαρτώνται:

- α) Όρων ούδενα τῶν ἀνθρώπων ἀναμάρτητον ... (εἰμὶ ενεστ.).  
β) Χειρίσοφος ἐτύγχανεν ἐν κώμῃ τινὶ ... (εἰμὶ ενεστ.).  
γ) Λέγουσι τὸν καλὸν κάγαθὸν ἄνδρα εὐδαίμονα ... (εἰμὶ ενεστ.).  
δ) Φαίνεσθε μᾶλλον τοῖς κολακεύουσι ... η τοῖς ἄλλοις πολίταις (πιστεύω ενεστ.).  
ε) Οἱ κατήγοροί φασι τὸν Σωκράτη καὶ νὰ δαιμόνια ... καὶ τὸν νέον ... (εἰσφέρω, διαφθείρω ενεστ.).  
στ) Οἶδα Σωκράτη ... καλλιστα περὶ ἀρετῆς καὶ τῶν ἄλλων ἀνθρωπίνων (διαλέγομαι ενεστ.).  
ζ) Εἰ νομίζοις θεοὺς ἀνθρώπων τι ... , οὐκ ἀν ἀμελοίης αὐτῶν (φροντίζω ενεστ.).

▷ 4. Να αντικαταστήσεις τις κατηγορηματικές μετοχές με ειδικές προτάσεις:

- α) Τοιήρεις ἥκουε περιπλεούσας ἀπ' Ἰωνίας εἰς Κιλικίαν.  
β) Ἡγγέλθη Φύλιππος τὸ τεῖχος πολιορκῶν.  
γ) Φανήσεται ταῦθ' ὡμολογηκώς.  
δ) Φαίνονται ἡμῶν οἱ πρόγονοι τῶν ἄλλων ἀπάντων διενεγκόντες<sup>4</sup>.  
ε) Ἀμύνγαν ἥσθανόμεθα ἀποχωροῦντα ἐκ τῶν πόλεων.  
στ) Όρων τοὺς πλείους αὐτῶν παντάπασιν<sup>5</sup> ἀπόρους γιγνομένους.

▷ 5. Να μετασχηματίσεις τις παρακάτω προτάσεις, ώστε να αναφέρονται όχι στο παρελθόν αλλά στο παρόν και στο μέλλον: Παράδ.

- 149  
‘Ο Κλεόμβροτος ἐστρατοπεδεύσατο ἐν Λεύκτροις τῆς Θεσπικῆς  
‘Ο Κλ. στρατοπεδεύεται ἐν Λ. τῆς Θεσπ.  
‘Ο Κλ. στρατοπεδεύεται ἐν Λ. τῆς Θεσπ.

- α) Οἱ Θηβαῖοι ἐστρατοπεδεύσαντο ἐπὶ τῷ ἀπαντικρὺ λόφῳ.  
β) Οἱ φύλοι ἔλεξαν τῷ Κλεόμβροτῳ.  
γ) Ἡμεῖς ἔκινδυνεύσαμεν ὑπὸ τῆς πόλεως τὰ ἔσχατα παθεῖν.  
δ) Ὁ Κλεόμβροτε, οὐδὲν τῆς χώρας τῶν Θηβαίων ἐδήλωσας.  
ε) ‘Ο Κλεόμβροτος παρεσκευάσατο πρὸς μάχην.  
στ) Ἐπαύσαντο τοῦ πολέμου οἱ τε Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ Ἀθηναῖοι.  
ζ) Οἱ Ἀθηναῖοι κατηγόρησαν τοὺς στρατηγούς.  
η) Κάκεῖνος τὰ αὐτὰ ἔπραξεν.  
θ) Οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι ἔνικησαν τὸν τούτων προγόνους.  
ι) Οἱ πολέμιοι τὰς σπονδὰς παρὰ τοὺς δρόκους ἔλυσαν.  
ια) Οἱ θεοὶ ἐναντίοι αὐτοῖς ἥσαν.  
ιβ) Ζεὺς Τάνταλον διὰ τὴν κακίαν ταῖς μεγίσταις τιμωρίαις ἐκόλασεν.

▷ 7. «Ἐάν τις βούληται νόμον καὶ νόμου τιθέναι, ἐν βρόχῳ τὸν τράχηλον ἔχων νομοθετεῖ καὶ, ἐὰν μὲν δόξῃ καλὸς καὶ χρήσιμος εἴναι ὁ νόμος, ξῆ ὁ τιθεῖς καὶ ἀπέρχεται». Το προτιγούμενο απόσπασμα να διατυπωθεί με την ακόλουθη αρχή: ‘Εάν τινες βούλωνται ... (συνέχισε).

▷ 3. Να δώσεις στα α.ε. τις παρακάτω προτάσεις:

- α) Οι λοχαγοί ἡρθαν καὶ συνέλαβαν τὸν Ισμηνία.  
β) Εκλέξαμε ἄλλο στρατηγὸν αὐτὸν γ' αὐτὸν.  
γ) Αυτὸς ισχυρίζεται ότι εγὼ εἰμαι αχάριστος.  
δ) Δε θέλει να πει για μας την αλήθεια.  
ε) Νομίζουμε ότι εσείς θα είστε καλοί πολίτες.

▷ 6. Να μεταφέρεις στα α.ε. τις προτάσεις:

- 258  
α) Ο Σόλων ἔθεσε νόμους για τους Αθηναίους.  
β) Οι Λουρδοί νόμιζαν ότι πρέπει να διατηρούν τα πατροπαράδοτα.  
γ) Αυτούς τους νόμους δεν τους ἔθεσαν ἀνθρωποι.  
δ) Κανένας από τους πολίτες δεν τολμά να κάνει λόγο για καινούριους νόμους.

- Παρατήρησε τα αντικείμενα των ρ. στις παρακάτω προτάσεις:
  1. Ἐχομεν δπλα και χρώμεθα τῇ ἀρετῇ.
  2. Οὐ παραδίδομεν ὑμῖν τὰ δπλα.
  3. Φιλοσόφῳ ἔοικας, ὃ νεανίσκε.
  4. Οἱ πολέμοι οὐ πολὺ ἀπεῖχον τῆς χώρας.
  5. Οὗτος βούλεται διδάσκειν σε τὴν στρατηγίαν.
  6. Ἐλεγον ὅτι Κῦρος τέθνηκε.
  7. Συμβουλευόμεθά σοι τί χρὴ ποιεῖν.

Όπως βλέπεις από τα μεταβατικά ρήματα

- α) άλλα παίρνουν ένα μόνο αντικείμενο και λέγονται **μονόπτωτα:**

**τα:**

Ἐχομεν δπλα

Χρώμεθα ἀρετῇ

Ἀπεῖχον τῆς χώρας

- β) άλλα παίρνουν δύο αντικείμενα και λέγονται **δίπτωτα:**

Παραδίδομεν ὑμῖν τὰ δπλα

Διδάσκει σε τὴν στρατηγίαν

64

ΕΝΟΤΗΤΑ 10

τὸ περιορθόν = το γλυκοχάραμα.

- • Ως αντικείμενο, εκτός από ονόματα, μπορεί να είναι και απαρέμφατο ή ολόκληρη πρόταση:

Βούλομαι διδάσκειν

Ἐλεγον ὅτι Κῦρος τέθνηκε

Συμβουλευόμεθά σοι τί χρὴ ποιεῖν.

▷ 1. Με βάση τις §§ 94-97 της ΓΑΕ να συμπληρώσεις τις παρακάτω φράσεις:

- α) Οἱ ... οὐ φυλάπτουσι τοὺς τῶν ... . (πολέμος, θεός, ὄρκος).
- β) Ὁ ... ἀποπέμπει<sup>1</sup> τοὺς ... τῷ ... (Κῦρος, δασμός, ἀδελφός).
- γ) Ἐνταῦθά εἰσιν ... μεγάλοι πλήρεις ἀγρίων ... (παράδεισος, θηρίον).
- δ) Οἱ ... οὐκ εἰσιν ὑμῖν ... . (θεός, σύμμαχος).
- ε) Ὁ ... σώζεται σὸν τοῖς ... καὶ ἐκ πάνυ ... . (ἀγαθός, θεός, δεινόν).

▷ 3. Να συμπληρώσεις τις προτάσεις με ρ. τύπους στην κατάλληλη έγκλιση:

- (279)
- α) Τροφὴ πάντας ἀνθρώπους ... (φῶννυμι, ενεστ.).
  - β) Ὡ παῖ, οἶνον ὕδατι ... (μείγνυμι = ανακατώνω ενεστ.).
  - γ) Ὁ πατήρ τοῖς παισὶν ... δι, τι δέοι ποιεῖν (δείκνυμι, παρατ.).
  - δ) Πολλοὶ τῷ λιμῷ ... (ἀπόλλυμαι παρατ.).
  - ε) Κῦρος στρατηγὸς ... πάντων (ἀποδείκνυμαι, ενεστ.).
  - στ) Ἐκεῖνοι ἵππους τε ἐβδομήκοντα ... καὶ τῶν δπλιτῶν οὐ πολλούς (ἀπόλλυμι παρατ.).

ΓΣ - Ρ -

▷ Να συμπληρώσεις τις προτάσεις επιλέγοντας τον καταλληλότερο ρ. τύπο:

- |  |             |
|--|-------------|
| a) Ὁ μὲν ταῦτα εἰπὼν ...   | πέμπει      |
| β) Πάντες ἐψηφίσαντο ... τοῖς Θηβαίοις.  | νομίζομεν   |
| γ) Δῆλον τοῖς Θηβαίοις ... δι, τι ἐμβαλοῖεν οἱ Λακεδαιμόνιοι.                  | βοηθεῖν     |
| δ) Δίκαιον εἶναι ... βοηθεῖν ὑμᾶς τῇ πόλει ἥμῶν.                               | ἐπαύσατο    |
| ε) Μή φοβηθῆτε δι, αὐτοὶ πολλῶν ... , ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον διὰ τοῦτο ...           | εἶναι       |
| στ) Ὁ Τιθραύστης ... Τιμοκράτην τὸν Ρόδιον εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ πολλοῦ χρυσίου. | ἐγένετο     |
| ζ) Λυσάνδρου ... ἔφευγον οἱ Λακεδαιμόνιοι πρὸς τὸ δρός.                        | ἀρχουσι     |
| η) Οἱ Θηβαῖοι ἤγουντο ἐν μεγάλῳ κινδύνῳ ...                                    | θαρρεῖτε    |
|  | ἀποθανόντος |

6

N. X. ΚΕΦΑΛΙΔΗΣ – A. B. ΜΟΥΜΤΖΑΚΗΣ



# ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

## Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ – ΑΘΗΝΑ

[Ανα. 1992]